

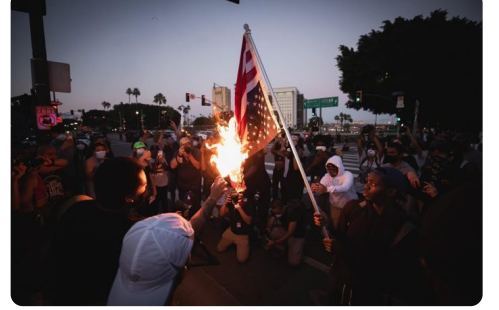
Bu Miadı Dolmuş Sistemden Kurtulmak Neyi Gerektirecek?

29.05.2020 • Bob Avakian'ın Yazıları, Kamburun Üstesinden Gelmek • Yeni Komünizm

Editörün Notu: Bob Avakian'ın aşağıdaki makalesi “Kamburun Üstesinden Gelmek” yazı dizisi içinde 2 Aralık 1997 yılında Revolutionary Worker #930 (Şimdiki Revolution gazetesi) içinde yayınlanmıştır.

Bu yazı dizisinde sitemizde yayınlanan diğer makaleler için bkz:

★ <http://yenikomunizm.com/kategori/bob-avakian-yazilar/kamburun-ustesinden-gelmek/>



Kamburun Üstesinden Gelmek

Bu Miadı Dolmuş Sistemden Kurtulmak Neyi Gerektirecek?

Şimdi bütün bu “komünizmin ölümü (veya çöküşü)”, “soğuk savaşın sonu”, “Soğuk Savaşta Batı’nın zaferi”, “kapitalizmin komünizm üzerindeki zaferi” vb. şeklindeki meseleyi inceleyelim. Bunu kapsamlı ve derin bir şekilde yapabilmek için, “geri adım atmak” ve bu meseleyi “tarihsel bir bakış açısı ve tarihsel bir analiz” ile değerlendirmek ve aynı zamanda bunu dünya ekonomisi ve dünya politikasında gerçekleşen önemli değişiklikler içinde incelemek gerekir.

Emperyalistlerin ve gericilerin “komünizmin çöküşü” olarak kutladıkları bu fenomen siyasi alanın önemli bir parçasıdır, ayrıca ABD’nin askeri “kuvvet yapısındaki” değişikliklerle ve diğer bazı değişikliklerle ilgilidir. Diğer bir deyişle, bu günlerde çokça duyduğumuz “teknolojik devrim” -ve gerçekleşen büyük teknolojik değişiklikler- bazı açılardan “sıkıştırılmış” bir biçimdedir. Bu durum emperyalistler arası çelişkilere, ABD önderliğindeki blok ile Sovyetler önderliğindeki blok arasındaki çatışmalara ve “Soğuk Savaş”a ilişkin uluslararası konfigürasyon ya da güçlerin hizalanması nedeniyle şu ana kadar çok fazla ifade bulamamıştı.

Ancak “Soğuk Savaşın sonu” -Sovyetler Birliği ve Sovyet bloğunun dağılmasıyla- 2. Dünya Savaşı’ndan sonra olduğu gibi ekonomide bir yeniden yapılanma ve genişleme durumu olmadı. Uluslararası sermayenin işleyişi açısından bazı şeyler serbest kaldı. Ve halihazırda hareket halinde olan bazı teknolojik değişiklikler daha da serbest bırakıldı. Özellikle ABD emperyalistleri ve aynı zamanda bloklarındaki diğerleri, Sovyet bloğu ile yüzleşmenin siyasi veya jeostratejik gereklilikleri nedeniyle daha önce yapamayacakları belirli şeyleri yapabilme açısından serbest kaldı. (Öte yandan Sovyetler tarafında, ki buraya girmeye çalışmayacağım, bazı çok dramatik değişiklikler de yaşandı)

Sınıflı Toplumdan Dünya Çapında Kurtulmak

Şimdi tarihsel bir perspektif elde edebilmek için biraz geriye çekiliyoruz; kapitalist-emperyalist sistemin tarihi anlamda miadının dolmuş olması ve uzun zamandır insan ilişkilerinde ve dünya tarihinde olumlu bir rol oynamadığı gerçeğiyle yüzleşmek zorundayız, aynı zamanda ondan kurtulmak, bu sistemi ve onun maddi-sosyal temelini dünya çapında ortadan kaldırabilmek bütün bir tarihsel bir dönemi gerektirecektir. Sınıflı toplumu ve onun maddi ve ideolojik temellerini dünya çapında ortadan kaldırabilmenin bütün bir tarihsel dönem alacağı gerçeği, aynı zamanda maddi ve tarihsel bir gerçektir.

Bunun her iki yönüne de bakmalıyız, yalnızca tarihi bakış açısından kapitalist-emperyalist sistemin yaptıklarına, insan ilişkilerinde ve toplumun gelişiminde genel olarak oynayabileceği olumlu bir rolün kalmadığı gerçeğine bakamayız. Bu çok güçlü, stratejik bir gerçekliktir – bu maddi bir gerçekliktir ve yalnızca bir düşünce de değildir. Fakat öte yandan, ikincil fakat çok güçlü bir maddi gerçeklik vardır -tarihsel açıdan durumun bahsedilen diğer yönü- gittikçe daha derinden öğrendiğimiz şey, bu sistemden kurtulmak için çok uzun, çok karmaşık ve dolambaçlı bir tarihsel mücadele dönemi gerekeceğidir. Bu sistemi ve onun dünya çapındaki maddi-sosyal temelini ortadan kaldırabilmek bir mücadele sürecini, çok derin bir mücadeleyi gerektirecektir.

Ve bunun önemli bir unsuru olarak, ABD’de yani bu sistemin ana kalelerinden birinde (veya dediğimiz gibi “canavarın göbeğinde”) ne kadar istesek de hemen şu an ayaklanarak bu sistemi deviremeyiz, bu çok açık bir olgudur. Dahası, bunu yapma fırsatının öncelikle -tamamen değil öncelikle- nesnel durumdaki niteliksel değişikliklere bağlı olduğu gerçeğiyle uğraşmak

zorundayız.

Öncelikle diyorum, fakat tamamen değil, çünkü dünyadaki durumun çok önemli bir faktörü olarak, yalnızca ekonomideki veya benzeri şeylerde değil, uluslararası devrimci mücadelelerin gündeme getirdiği değişikliklerin içeriğini de anlamalıyız. Bu durum proletaryanın bununla ilgili pasif bir konumu ya da rolü olduğu anlamına gelmez.

Ve daha önce üzerinde durduğumuz ve kesin olarak kavramamız gereken noktalardan biri, bir ülkede devrimci olmayan bir durumun aynı zamanda çok akut bir devrimci kriz ve mücadele dönemi olabileceğidir, ayrıca dünyanın birçok yerinde devam eden uzun süreli halk savaşlarının damgasını vurduğu durumlar yaşanmıştır. Bu yüzden asla statik veya tek tip bir manzara yoktur - eğer dünyayı bir bütün olarak göz önünde bulundurursanız devrimci olmayan bir durumdan bahsediyor olmanız görecelidir. Ve elbette belirli ülkelerde devrimci olmayan durumlarda bile, her zaman görece devrimci faktörlerin bulunması anlamındadır. Dolayısıyla, devrimci bir durum tam olarak gelişmemiş olsa veya tamamen devrimci bir duruma niteliksel bir sıçrama olmasa bile, hiçbir zaman kesin olarak “devrimci değil” denilemez.

Yine de, nesnel durumdaki -genel dünya durumu bağlamında bir ülkedeki- niteliksel değişiklik durumu, silahlı bir mücadele başlatabilmek için gerçekleşmesi gereken ilk şeydir. Bu açıdan ABD gibi bir ülkede kazanma şansı çok yüksektir. Asla başarının garantisi olmaz -ve asla birilerini aramamalıyız- ancak “canavarın göbeğinde” ve diğer güçlü emperyalist kalelerde gerçek bir kazanma şansının bulunduğu bir duruma sahip olmalıyız. Ve daha da genel olarak, uzun süreli bir halk savaşının başladığı Üçüncü Dünya ülkelerinde bile, ülke çapında güç kazanmadan önce nesnel durumda değişiklikler yapılması gerekecektir. Nihai zafer kazanılmadan önce nesnel ve aynı zamanda öznel değişiklikler olmalıdır. Uzun süreli halk savaşının ilerlemesi bu tür değişikliklerin gerçekleşeceği ana yollardan biridir. Durumun materyalist diyalektiği böyledir.

Şimdi, emperyalist ülkelerde -ve yoğunlaşmış bir şekilde ABD emperyalizmine doğrudan kendi kalesinde karşı olduğumuz bir durumda- iktidarı ele geçirebilmek öncelikle nesnel durumdaki niteliksel değişikliklere bağlıdır. Birkez daha, burada çok önemli bir faktör olarak nesnel durumun devrimci mücadelelerin uluslararası ve ikincil olarak getirdiği değişiklikleri içerdiğini

hatırlamak zorundayız. Ancak bunun çok önemli olan kısmı ABD'deki çok yönlü devrimci çalışmalarımıza bağlıdır. Bir kez daha vurgulamak gerekirse, pasif bir pozisyonda değiliz - mekanik anlamda determinist değiliz- bunların sadece “kendi başına” işe yarayacağını düşünmüyoruz. Öylece oturup burjuva yaşam tarzı sürdürebiliriz -veya yapabildiğimiz kadar hayatta kalabiliriz- ve uygun zamanda bir şekilde sürece dahil olarak devrim yaparız. İşin aslı böylesi bir durumda bulunsak bunu istemezdik. Sürekli olarak devrim için çalışmasaydık, bunu fark etmezdik ya da gerçekleştiğinde devrimi ele alma isteğine ve şevkine sahip olmazdık.

Objektif ve Subjektif: Kitlelere Doğrudan Konuşmak

Bütün bunlarda, objektif ve subjektif karşıtların birliği olduğunu kavramak çok önemlidir. Ve genel olarak objektif temel olmakla birlikte, ikisi arasında devamlı olarak birbirine geçme durumu ve birbirine dönüşüm durumu vardır. Objektiften subjektife ve subjektiften objektife şeklindedir bu. “Objektif” genel olarak dünyadaki durumun belirlediği genel koşullar ve belirli bir ülkedeki ekonomik-sosyal-politik durumu kastediyorum. “Subjektif” ise öznel faktördür, Partinin önderliğindeki bilinçli devrimciler tarafından yapılan siyasi çalışma ve yürütülen mücadele anlamına gelir. Yani bu karşıtların birliğidir -nesnel ve öznel faktörler- sürekli birbirine nüfuz eder ve birinin diğerine dönüşüm durumu vardır.

Yaptığımız iş nesnel durumu değiştirir. Nesnel durumun bir parçasına dönüşür. Ve objektif faktör Partiye, bakış açısına, çizgiye, politikaya ve nesnel duruma cevaben bunu dönüştürmek için ne yapmamız gerektiği açısından subjektife dönüşür. Bu durum diyalektik materyalizmin önemli bir genel prensibidir ve nesnel durum ile öznel faktör arasındaki ilişkiyi nasıl gördüğümüz açısından özellikle de Partimize, onun bilinçli siyasi çalışmasına ve kitlelerle birlikte devrimci mücadelesine önemli bir etkisi vardır.

Bunu vurguluyorum, çünkü bazen her yönünü değil de yalnızca bir yönünü vurguladığımız bir duruma düşebiliriz. Başka bir deyişle, bazen kitlelerle çeşitli şekillerde konuşuruz. Politik çalışmamızı gerçekleştirir ve çizgimizi öne çıkarırız. Ve onlara gerçekliğin, stratejik tarihi yönünün yani bu sistemin miadının dolduğunu, bunun aşılması gerektiğini, bunun yapılabileceğini, sistemin çözemediği bütün sorunları bizim çözebileceğimiz söyleriz. Bütün bunlar doğrudur ve son derece de önemlidir. Hiçbir şekilde bunun önemini azaltmak

istemiyorum. Bundan çok daha fazlasını yapmalıyız, daha azını değil! Bu yüzden izninizle bunu açıklığa kavuşturmak istiyorum. Fakat aynı zamanda gerçekliğin geri kalanını da ortaya koymalıyız, bu da kitlelerin akut ve belirgin bir şekilde kendiliğindenci durumudur.

Onlar yapacağımızı bahsettiğimiz şeyi yapmanın pek de kolay bir şey olmadığını farkındalar. Bu zorluğu belli bir dereceye kadar tek taraflı olarak görürler veya zorluğun gerçek karakterinin ne olduğunu yanlış anlarlar, çünkü bu meseleye ilişkin kendiliğinden doğru bir kavrayışları bulunmamaktadır. Fakat doğru kavrayışın pek çok yönüne sahiptirler. Mesela bunun parmak şıklatarak yapılacak bir şey olmadığını biliyorlar. Onlar “bütün bunlara” karşı olduğunuzu da biliyorlar, bunlar gerçekten düşünülmüştür.

Bu aynı zamanda maddi gerçekliktir: bu yalnızca sistemin temel çelişkisinin bulunması, hem belirli ülkelerde hem de dünya ölçeğinde bu temel çelişkinin çok keskin bir ifadesi olması ve bunun proleter devrim yoluyla çözülmesi meselesi değildir. Bunların hepsi çok doğru, çok güçlü ve önemlidir. Bunlar maddi gerçekliğin stratejik yönüdür. Fakat aynı zamanda bu sistemden kurtulmanın bütün bir tarihsel süreç alacağı, ABD gibi bir ülkede çok fazla çalışma ve mücadele gerektireceği, bu sistem yıkılmadan önce objektif durumda çok fazla değişik olması gerektiği şeklindeki maddi gerçekliğinin bir parçasıdır.

ABD’de Şu An Bir Devrim Yok. Fakat Bir Devrim Yapabiliriz

Bu konu aynı zamanda kitlelere dürüst ve açık bir şekilde ortaya koymamız gereken bir şeydir. Onlara sadece bütün bunları sunmakla kalmamalı, aynı zamanda bu mesele ile boğuşmaya dahil etmeli ve bu çelişkinin çözülmesi için devrimci sürecin geçmesi gereken tüm adımları ve aşamalarında nasıl devam ettiğimizi göstermeliyiz. Bunu kitlelerden gizlemeye çalışmamalıyız, açık ve belli bir şekilde bu sorunu kitlelerin önüne cesurca koymalıyız. Bu çelişkinin farkında olduğumuzu ve bunun kolay olmayacağını bilmelerini sağlamalıyız. Her ne kadar yapacağımızı bilsek ve bunu düşünsek de, bunu şu anda yapabileceğimizi düşünmüyoruz. Bunun devasa ve çok zor bir görev olduğunu kabul etmeli ve kitlelerin de konuyu bilmesini sağlamamız gerekiyor -bunu doğrudan kitlelere bildirmeliyiz- böylece diğer şeylerin yanı sıra deli olmadığımızı da anlayacaklardır.

Los Angeles'ın emekçi bölgesindeki bir forumun kaydını dinliyordum. Forumun soru/cevap bölümünde bir adam ayağa kalktı ve şöyle dedi: *“Devrimden ve tüm bu tür şeylerden bahsediyorsun, ama bunların hepsini aldılar. Sen düpedüz oynatmışsın!”*

Şimdi böyle yaklaşımlara karşı cevabımız, bunu *hemen* ve *kolayca* yapabileceğimizi düşünüyoruz şeklinde olmamalıdır. Böylesi basit bir düşünce bu forumda öne sürülmemelidir. Ancak meselenin ortaya çıkma şekli, kitlelerin belirli bir anlayışını (ve ayrıca belirli bir anlayış eksikliğini) yansıtır. Ve belli bir anlamda bunu bildiğimizi, yani söz konusu gerçek zorlukları dikkate aldığımızı bilmeye ihtiyaçları var. Kitleler şunu bilmelidir; devrimin gerekliliğinin ve bunun mümkünlüğünün propagandasını yapmamız **bunun ne kadar zor ve karmaşık bir süreç olduğunu** anlamıyoruz demek değildir. Aksine, neyle karşı karşıya olduğumuzun derin bir şekilde farkındayız ve buna rağmen halen yapabileceğimizi biliyoruz. Kitlelerin anlaması gereken budur. Onlara götürmemiz gereken sentez budur.

Bu yüzden kitlelerin bu diyalektik materyalist anlayışı, yani şu anda bu ülkede neden devrim yapamadığımızı fakat stratejik açıdan devrim yapabileceğimizi bilmeleri gerekiyor. Onlarla birlikte bu konuda daha derinleşmemiz gerekiyor, bunu kitlelerin kavrayışının bir parçası yapmalıyız. Komünizme ulaşmak için bütün bir tarihsel dönem gerekecektir, fakat bu tarihsel mücadeleyi yürütebiliriz ve nihayetinde komünizme ulaşabiliriz.

Parça Parça

Bu yüzden belli bir anlamda, ABD'deki mücadeleden bahsederken -yolumuzun doğrudan uzun süreli halk savaşı olduğu anlamıyla değilse de- bizim de yemeği parça parça yeme şeklinde böylesi bir yaklaşıma sahip olmamız gerekiyor. Mao buna uzun süreli halk savaşı yürütmekle ilgili olarak işaret etmişti. Düşmanı bir kerede yenemeyeceğimizi, onu parça parça yenmek zorunda olduğumuzu söylemişti. Uzun süreli halk savaşını yürüterek düşmanı yavaş yavaş yıpratma ve nihayetinde düşmanı bitirme sürecini yemeği parça parça yeme analojisi (veya metaforu) ile açıklamıştı. Ve izlediğimiz yol uzun süreli halk savaşı olmasa da, bizler de aynı tür bir yaklaşıma sahip olmalıyız. Bütün yemeği bir kerede yiyemeyeceğimizi bilmeliyiz. Devrimci güçlerin nesnel durumdaki değişikliklerle birlikte gerçek bir kazanma şansının olacağı silahlı bir mücadele (is/sa) -iç savaşın ardından silahlı ayaklanma- başlatabilecek noktaya varmak için

kesin adımlar ve kesin sıçramalar yoluyla ilerleyen sistematik bir yaklaşım sahip olmalıyız.

Kitlelerin bunu anlaması gerekiyor.

Bu yüzden bu durum çok önemli bir yönelim noktasıdır. Bir yandan kapitalist sistemin miadının dolduğu ve dünya çapında komünizm tarafından devrilmesi gerektiği şeklindeki çelişkiyle doğru bir şekilde ilgilenmek gerekiyor, ancak öte yandan bunun başarılması bütün bir tarihsel mücadele evresini gerektiriyor. Ve daha spesifik olarak da, ABD’de iktidarı ele geçirmek için is/sa başlatmak şu anda mümkün değildir. Bunun için objektif koşullarda nitel değişikliklerin olması gerekir. Bu durum yalnızca tarihsel önemde bir teorik mesele de değildir. Aynı zamanda propaganda ve ajitasyon da dahil olmak üzere tüm çalışmalarımız açısından, kitlelerle olan tüm çalışmalarımız açısından doğrudan etkileri olan bir durumdur.